

RESOLUTIES GOEDGEKEURD OP HET LVV-CONGRES “MEER ARMSLAG VOOR DE GEMEENTE”, 10 DECEMBER 2005 TE BRUSSEL

Verhouding van de gemeente met de Vlaamse Overheid

1.

In de opeenvolgende staatshervormingen werd tot nog toe enkel aandacht besteed aan de verhouding tussen de federale staat en zijn gemeenschappen en gewesten. Er is thans ook nood aan een staatshervorming die de bestuurlijke positie van de steden en gemeenten hertekent op grond van gelijkwaardigheid tussen de verschillende bestuursniveaus en dus meer bestuurlijke armslag verschaft aan steden en gemeenten.

2.

Steden en gemeenten zijn het bestuursniveau dat het dichtst bij burgers, verenigingen en bedrijven staat. Zij kunnen vaak beter dan andere overheden de noden detecteren en oplossingen op maat bieden. Centrale overheden dienen niet op te treden wanneer dit doelmatiger door een lokale overheid kan gebeuren. Dit subsidiariteitsbeginsel is dan ook het uitgangspunt van het Europees handvest voor de gemeentelijke autonomie. België en Vlaanderen dienen zonder verder voorbehoud aan dit handvest uitvoering te geven.

2 bis.

De door de centrale besturen opgelegde beleidsplannen moeten op hun relevantie getoetst worden, desgewenst afgeschaft, en mogen nooit het lokale zelfbestuur uithollen.

3.

Het aandeel van de steden en gemeenten in het BNP dat vandaag slechts 7 procent bedraagt dient te groeien tot het Europees gemiddelde van 15 procent. België en Vlaanderen dienen dit objectief voor 2012 te realiseren.

4.

De fiscale autonomie van de steden en gemeenten, zoals voorzien in de grondwet, moet worden gerespecteerd. Het komt de lokale besturen toe om te beoordelen op welke wijze zij al dan niet belastingen heffen ter financiering van hun eigen beleidsruimte met het oog op een slanke, maar slagvaardige overheid.

5.

De Belgische noch de Vlaamse overheid hebben het recht maatregelen te nemen die een negatieve weerslag hebben op het financiële evenwicht van steden en gemeenten. Elke beslissing van een andere overheid met financiële gevolgen voor de steden en gemeenten dan wel OCMW's moet begeleid worden door een effectenrapport op gemeentelijk vlak, die naam waardig. Dit rapport moet leiden tot bestuurlijk overleg en tot een formeel voorafgaand akkoord met de vereniging van steden en gemeenten zo men volhardt in de te nemen beslissing.

Inspraak van de burger

6.

De lokale besturen zijn een van de belangrijkste grondslagen van elk democratisch bewind. Ze zijn de meest burgernabije besturen. Het is dan ook van wezenlijk belang dat de lokale overheid in haar bestuurlijk handelen de burger ziet als een volwaardig partner en vertrouwenspersoon.

7.

De lokale overheid dient de betrokkenheid van de burger bij haar bestuur maximaal te activeren. Daarbij zijn lokale verkiezingen belangrijke maar niet afdoende momenten van engagement. In functie van het thema dient de burger ook tussentijds te worden geconsulteerd met passende opvolging.

8.

De overheid heeft de plicht de burger actief, correct, tijdig en objectief te informeren in de meest brede zin. Op die basis kan elke burger zich een eigen gefundeerd standpunt vormen. Inspraak zonder inzicht leidt immers tot uitspraak zonder uitzicht.

9.

De burger mag met mogelijkheden tot inspraak, tegenspraak en samenspraak niet doodgeknuffeld worden. Burgers hebben ook het recht om met rust te worden gelaten. De lokale overheid moet vooral mogelijkheden bieden waarvan de burger al dan niet kan gebruik maken. Inspraak is een recht, geen plicht.

10.

De lokale overheid moet de representativiteit van (actie)groepen goed inschatten. Een op het algemeen belang gerichte maatschappelijke omkadering moet leiden tot een actieve betrokkenheid van zo veel mogelijk burgers. Zo kunnen zij van zich laten horen in discussies die hen aanbelangen en krijgen zij een referentiekader dat hen moeten toelaten het algemeen belang, soms ten koste van het particulier belang, te behartigen.

Statuut van de lokale mandataris

11.

De democratie op gemeentelijk vlak heeft het moeilijk. Het politieke debat is er éézijdig en daardoor vrij schraal. De recrutering van bekwame kandidaten met politieke capaciteiten verloopt dan ook moeizaam. Een fundamentele hervorming dringt zich op om de werking van de bestuursorganen van gemeente en OCMW aansluiting te geven op de ontwikkelingen van de 21ste eeuw.

12.

Zoals op alle politieke niveaus is er ook op lokaal vlak een overwicht ontstaan van het uitvoerende orgaan. Om dit te keren zijn er minder uitvoerende mandatarissen nodig, zodat de wetgevende macht van de gemeenteraad sterker wordt, met uitzondering van de faciliteitengemeenten.

13.

De cumulatie van een al dan niet uitvoerend lokaal politiek mandaat met een functie in de private arbeidsmarkt moet mogelijk blijven of met een ander politiek hoger mandaat.

14.

De rechtspositie van het raadslid dient te worden geherwaardeerd. Om ook morgen bekwame en gedreven burgers aan te zetten zich verkiesbaar te stellen dienen een hele reeks maatregelen te worden getroffen:

- grotere onafhankelijkheid door een vermindering van het aantal uitvoerende mandatarissen
- ondersteuning en erkenning van alle fracties voor wat betreft hun werking
- opleiding en vorming van raadsleden
- invoering van een uittredingsvergoeding voor zover men buiten het mandaat geen voltijdse beroepsinkomsten geniet
- invoering in centrumsteden van een vergoeding die raadsleden in staat moet stellen om ook overdag te vergaderen of dossiers voor te bereiden zodat niet alleen een combinatie met een gezinsleven maar ook het contact met het verenigingsleven vlotter mogelijk wordt

15.

Om ook morgen bekwame en gedreven mandatarissen aan te zetten zich beschikbaar te stellen voor een mandaat als burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter dient een uittredingsvergoeding te worden ingevoerd voor wie buiten het mandaat geen voltijdse beroepsinkomsten geniet.